

Försvvarshögskolan

Försvvarshögskolans rapportering 2020

Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020

Ett gemensamt format för rapportering - syfte och arbetssätt

Matrisrapporteringens syfte är att ge en överskådlig bild av varje enskild myndighets verksamhet och bidrag till implementeringen av Sveriges nationella handlingsplan för FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet för perioden 2016-2020 (hädanefter handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet eller bara handlingsplanen). Den kommer dessutom utgöra grunden för en gemensam sammanställning av Sveriges samlade årliga prestation på handlingsplanen. Dessutom kommer matrisrapporterna kunna användas som underlag för Sveriges vidare rapportering till FN och EU för att visa upp exempel av myndigheters insatser, för att ge budskap om arbetets genomslag och för att påvisa hur arbetet kan drivas framåt med användbar statistik. Matrisen ska även användas för att identifiera utmaningar och dra lärdom av våra erfarenheter kring implementeringen av handlingsplanen.

Handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet är inte ett formellt styrdokument för myndigheterna. Den konkreta verksamhet som redovisas har därför fastställs av ansvariga myndigheter inom ramen för ordinarie styrning och verksamhetsplanering, men ska härmed rapporteras utifrån de prioriterade strategiska teman med tillhörande delmål som fastställs i avsnitt 4.1 - 4.4 i Sveriges nationella handlingsplan för FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.

Fler implementerande myndigheter har tillkommit med den nya handlingsplanen, och behovet av att finna vägar för effektiv och användbar rapportering som passar samtliga medverkande myndigheter har ställt ökade krav på effektiv samordning. Således har företrädare för myndigheter och organisationer som ingår i

arbetsgruppen för handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet gemensamt arbetat fram den matris som nu kommer utgöra rapporteringsramen i vilken berörda myndigheter årligen rapporterar sin verksamhet inom ramen för handlingsplanen.

Följande myndigheter kommer årligen rapportera i matrisen:

Domstolsverket, Folke Bernadotteakademin (FBA), Försvarmakten, Försvvarshögskolan, Kriminalvården, Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Polismyndigheten, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Åklagarmyndigheten och Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).

Det som redovisas i matrisen är den verksamhet som påbörjats eller pågått under perioden 1 januari t.o.m. 31 december varje år. Ifylld matris skickas in 22 februari, i samband med myndighetens inskick av årsredovisningen.

4.1 Inkluderande fredsprocesser och fredsbyggande	4.2 Konfliktförebyggande	4.3 Stärkt skydd av kvinnor och flickor	4.4 Ledarskap och expertis
<p><i>Synliggöra och stärka kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande</i></p>	<p><i>Konfliktförebyggande – inkludera kvinnor och män för att motverka strukturella grundorsaker till konflikt och våld</i></p>	<p><i>Stärkt skydd av kvinnor och flickor från alla typer av våld i samband med och efter väpnad konflikt</i></p>	<p><i>Stärkt genusperspektiv och expertis i arbetet för fred och säkerhet</i></p>
<p>4.1.1 Aktivt bidra till och stödja kvinnors deltagande i fredssamtal, genomförande av fredsavtal, i freds- och statsbyggande inklusive övergångsrttvisa. UD; Sida, FBA; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.1 Bidra till att kvinnor inkluderas och att kvinnors erfarenheter tillvaratas vid utformning av mekanismer och system för tidig konfliktförvarning och vid konfliktanalyser, samt verka för att genusperspektiv inkluderas i insatser som syftar till att motverka och förebygga konflikt, radikalisering och våldsbejakande extremism. UD; Sida, FBA; Utlandsmyndigheter i fokusländer FÖ; Försvarmakten; JU; Polismyndigheten</p>	<p>4.3.1 Motverka straffrihet för könsrelaterat inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld och bidra till stärkt samarbete mellan lokala aktörer, stater och internationella aktörer. Fokus på överlevares rätt till sanning, gottgörelse, tillgång till rättvisa, adekvat vård, traumabehandling och service. UD; Sida Utlandsmyndigheter i fokusländer; JU; Polismyndigheten</p>	<p>4.4.1 Säkerställa att agendan om kvinnor, fred och säkerhet och genusperspektiv integreras i styrdokument, regleringsbrev, strategier, verksamhetsplanering, genomförande, uppföljning och rapportering av verksamheten inom fred och säkerhet UD; Sida, FBA; FÖ; Försvarmakten, FOI JU; Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten; Förvarshögskolan</p>
<p>4.1.2 Stödja civilsamhällesorganisationer i konflikt- och postkonfliktländer som arbetar med fredsprocesser och fredsbyggande, med särskilt fokus på kvinnorrättsorganisationer. UD; FBA, Sida Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.2 Stödja civilsamhällesorganisationer i konflikt- och postkonfliktländer som arbetar med dialog, förtroendeskapande och konfliktförebyggande arbete, med särskilt fokus på kvinnorrättsorganisationer. UD; FBA, Sida Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.2 Stärka kvinnors och flickors fysiska integritet och motverka alla former av våld, tvång och kränkningar av kvinnors och flickors kroppar och integritet, samt stärka möjligheterna till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter före, under och efter konflikt. UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer JU; Polismyndigheten</p>	<p>4.4.2 Myndigheter som verkar inom ramen för Totalförsvaret ska i sin nationella och internationella verksamhet, såsom övningar, samverkan och samordning beakta ett genusperspektiv samt agera i enlighet med kvinnor, fred och säkerhetsagendan. FÖ; Försvarmakten; JU; Kustbevakningen, MSB; Förvarshögskolan</p>
<p>4.1.3 Verka för att ett genusperspektiv inkluderas i fredsavtal, medlings-insatser och i freds- och statsbyggandeprocesser, samt bidra till stärkt genusexpertis i dessa processer. UD; FBA, Sida; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.3 Bidra till kapacitetsutveckling av lokala myndigheter och institutioner som arbetar med att förebygga och förhindra våld och konflikt samt arbetar för att upprätthålla säkerhet och trygghet bland befolkningen. Bidra till att både kvinnor och män inkluderas i detta arbete. UD; FBA, Sida; JU; Kriminalvården, Polismyndigheten FÖ; Försvarmakten; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.3 I konflikt- och postkonfliktländer stödja kvinnliga människorättsförvarare och kvinnliga ledare som är särskilt utsatta för våld och hot på grund av deras funktion i samhället. Uppmärksamma vikten av adekvata skydds-mekanismer samt stödja uppbyggnaden av dessa. UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten</p>	<p>4.4.3 Identifiera hinder och förutsättningar för kvinnors och mäns lika deltagande och vidta åtgärder för att uppnå en jämnare könsfördelning på besluts-fattande och ledarskapspositioner inom fred och säkerhet, samt bedriva en aktiv organisations- och personalpolitik som skapar icke-diskriminerande organisationsstrukturer. UD; Sida, FBA; FÖ; Försvarmakten, FOI; JU; Kriminalvården, MSB, Polismyndigheten; Förvarshögskolan</p>
<p>4.1.4 Utveckla och stödja kvinnor som medlare och bygga upp medlingsexpertis. UD; FBA</p>	<p>4.2.4 Stödja program för ekonomisk återhämtning som stärker kvinnors ekonomiska egenmakt i konflikt- och post-konfliktländer UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.4 Bidra till att kvinnor som påverkas av konflikt har möjlighet att påverka utformning, genomförande och utvärdering av humanitära insatser. Efter-fråga att humanitära samarbetspartners integrerar ett genusperspektiv i sin verksamhet och att förebyggande av könsrelaterat våld integreras. UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer; JU; MSB</p>	<p>4.4.4 Säkerställa kompetensutveckling för chefer och medarbetare om agendan för kvinnor, fred och säkerhet och vad ett genusperspektiv innebär i arbetet för fred och säkerhet. Utbildning av chefer sker bland annat genom Gender Coach-programmet. UD; FBA, Sida; FÖ; Försvarmakten, FOI JU; Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten; Förvarshögskolan</p>
<p>4.1.5 Stödja kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande i utformning och genomförande av säkerhetssektorreform (SSR) och program för avvapning, demobilisering och återanpassning (DDR) samt bidra till att dessa tar hänsyn till kvinnors och mäns, flickors och pojkar behov, perspektiv och förutsättningar, samt stödja kvinnors ökade deltagande inom säkerhetssektorn. UD; FBA, Sida; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.5 Bidra till ökat deltagande av pojkar och män i konfliktförebyggande arbete och arbete för jämställdhet, samt i motverkande av köns-relaterat inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld. UD; FBA, Sida; JU; MSB, Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten; Förvarshögskolan Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.5 Verka för stärkt datainsamling och könsuppdelad statistik om hur det väpnade våldet drabbar kvinnor och män, flickor och pojkar olika. UD; Sida; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.4.5 Verka för att nå en jämnare könsfördelning och i de fall det är tillämpligt öka andelen kvinnor som sänds ut av Sverige till fredsfrämjande insatser och civila krishanteringsinsatser. FÖ, Försvarmakten JU, Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten UD, FBA, Sida</p>
<p>4.1.6 Verka för kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande i diskussioner och förhandlingar om nedrustning och icke-spridning, inklusive i internationella organisationer på nedrustningsområdet. UD</p>	<p>4.2.6 Bidra till att ett genusperspektiv integreras i diskussioner, slutdokument och relevanta resolutioner på nedrustnings- och vapenkontrollområdet, samt i dess uttolkning och genomförande, inte minst vad gäller små och lätta vapen. UD</p>		<p>4.4.6 Säkerställa att utsänd personal till fredsfrämjande insatser och krishanteringsinsatser har kunskap om agendan för kvinnor, fred och säkerhet och att utbildningen är anpassad för det specifika uppdraget. UD; FBA, Sida FÖ; Försvarmakten JU; Domstolsverket, Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten</p>
			<p>4.4.7 Stödja och genomföra evidensbaserade studier och forskning inom området kvinnor, fred och säkerhet. UD, FBA, Sida, FÖ, FOI, Förvarshögskolan</p>
			<p>4.4.8 Sverige ska aktivt verka för att agendan för kvinnor, fred och säkerhet genomförs och att ett genusperspektiv integreras i arbetet för fred och säkerhet inom internationella organisationer såsom EU, Europarådet, FN, Nato och OSSE. UD, FÖ, JU Sveriges representation i Bryssel, Genève, New York, Strasbourg, Sveriges OSSE-delegation i Wien, Sveriges delegation vid Nato</p>

Försvarshögskolan

Försvarshögskolan (FHS) utbildar och forskar inom området Försvar, krishantering och säkerhet. Högskolan är en mötesplats för civilt och militärt, nationellt och internationellt, teori och praktik. Försvarshögskolan hade under 2020, i medeltal, 420 anställda, varav 62 % män och 38 % kvinnor. FHS hade 831 helårsstudenter under 2020, varav 64 % var män och 36 % kvinnor. Därutöver har FHS ett stort antal deltagare i utbildning som inte ger högskolepoäng. De mest relevanta utbildningsprogrammen för handlingsplanen är Officersprogrammet och Försvarshögskolans kandidatprogram i Statsvetenskap med inriktning på krishantering och säkerhet, som ges på kandidatnivå, samt masterprogrammet i Politik och krig och det Högre officersprogrammet, som ges på avancerad nivå. Högskolans forskning och undervisning bedrivs med speciella inriktningar inom bl.a. ämnena krigsvetenskap, ledarskap och folkrätt. Framtidens ledare inom säkerhetssektorn utbildas vid Försvarshögskolan.

Försvarshögskolans specifika roll i handlingsplanen bygger på lärosätets övergripande uppdrag såsom det beskrivs ovan. Försvarshögskolan har därigenom ett ansvar att bidra till handlingsplanens prioritering 4.4 avseende ledarskap och expertis samt 4.2.5 avseende jämställt deltagande i konfliktförebyggande arbete. Lärosätet bidrar till genomförandet av dessa prioriteringar genom att generera och sprida kunskap om jämställdhets- och genusperspektiv och dess betydelse i arbetet för fred, säkerhet och konfliktförebyggande. I praktiken innebär detta främst att Försvarshögskolan integrerar perspektiven i utbildning och forskning med målsättningen om ökad kompetens i jämställdhets- och genusperspektiv hos nuvarande, likväl som kommande, ledare och nyckelpersoner inom säkerhetssektorn. Försvarshögskolans verksamhet återrapporteras i första hand till Utbildningsdepartementet. För en mer heltäckande bild av verksamheten hänvisas till Försvarshögskolans årsredovisning.

Sammanfattning av årets verksamhet inom ramen för handlingsplanen

Försvarshögskolans viktigaste uppgift för att bidra till genomförandet av de utpekade prioriteringarna är att stärka forskningen och säkerställa jämställdhets- och genusperspektiv i utbildningen för ökad kunskap och förmåga inom arbetet för fred, säkerhet och konfliktförebyggande.

Under 2020 har högskolans forskning inom kvinnor, fred och säkerhet utvecklats genom personalrekryteringar för en stärkt forskningsmiljö samt genom fortsatt tilldelning av forskningsmedel inom området. En biträdande lektor har anställts inom skningsområdet kvinnor, fred och säkerhet och sedan 2018 finns även en professur och en forskarstuderande inom området kvinnor, fred och säkerhet.

Högskolan har även fortsatt prioriterat forskningsområdet genom finansiering från stimulans och samverkansmedel i ett särskilt forskningsprogram. Under året har tre projekt beviljats medel om totalt 1 799 596 kronor. Forskningsprojekten har avhandlat frågor som mångfald inom militära organisationer, genusperspektiv inom krishantering samt rätten till lika lön i militära organisationer .

Försvarshögskolans målsättning är att skapa en internationellt ledande forskningsmiljö som ska stå för kunskapsuppbyggnad inom kvinnor, fred och säkerhet. Aktuell forskning ska, genom hög policyrelevans, bygga broar mellan teori och praktik med en problemlösande ambition. Forskningsprogrammet ska öka kunskapen kring kvinnors roll i konflikter och fredsprocesser, genusperspektiv i militära organisationer, operationer och konfliktlösning. Programmet syftar även till att utveckla mer generell forskning kring konfliktförebyggande och fredsbyggande processer samt

stärka lärosätets utbildningsverksamhet. Forsvarshögskolans målsättning är att utveckla och stödja säkerhetssektorns arbete inom området, en målsättning som aktuell satsning bedöms bidra till.

Kostnader

Forsvarshögskolan har beräknat de resurser som tillgängliggörs för arbetet utifrån direkta personalkostnader samt avsatta forskningsmedel. Det är en utmaning att avgränsa kostnaderna för området då arbetet för jämställdhet och kvinnor, fred och säkerhet sker integrerat i ordinarie verksamhet. De resurser som avsatts under 2020 fördelas på tre forskningsprojekt samt en professur och en forskarstuderande i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet. Under året har även en biträdande lektor anställts vilket kommer att belasta budgeten för 2021. Forsvarshögskolan vill understryka svårigheten med åiterrapportering och kostnadsberäkning utifrån handlingsplanens modell eftersom lärosätet har en annorlunda roll jämfört med övriga utpekade aktörer och deras projektbaserade verksamhet.

Verksamhet	Kostnad i SEK	Relaterar till mål nr	Kommentar
Del av stimulans- och samverkanspott 2020 med tema FN Res. 1325	1 799 596	4.4.7	Tre forskningsprojekt som beviljats medel inom ramen för stimulans- och samverkanspotten med tema genus/FN Res 1325.
Personalresurser	Kostnad i SEK	Relaterar till mål nr	Kommentar
Professur och forskarstuderande i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet	1 964 706	4.4.7	Lönekostnader för professur och doktorandtjänst i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet.
Totala kostnader, verksamhet och personal	3 764 302		

Handlingsplanens prioriterade teman	Verksamhet	Relaterar till delmål nr.	Deltagande	Tidsram	Berörda länder	Partnerskap
4.2 <i>Konflikt-förebyggande</i>	FHS arbetar för att implementera WPS-agendan i utbildningsprogrammen i största möjliga utsträckning.	4.2	FHS			
	För att tydliggöra vikten av att arbete sker utifrån ett genusperspektiv och för jämställdhet har frågan förts in som en stående punkt på högskoleledningens mötesagenda.	4.2.5	Rektors ledningsgrupp	From december 2017		

Mål 4.2: Resultatbeskrivning

Förändringsteori

Försvarshögskolan bedriver större delen av verksamheten i en traditionellt mansdominerad miljö med utbildningar och forskningsområden som under lång tid inte prioriterade jämställdhets- och genusperspektiv. För att skapa förändring och inkludera kritiska perspektiv arbetar FHS med en kombination av forskningsbaserade, rättighetsbaserade och instrumentella argument. FHS strävar efter att, med pedagogisk tydlighet, förklara varför jämställdhets- och genusperspektiv är viktiga för att nå högsta kvalitet i vår forskning och utbildning. FN:s resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet (inkl. den nationella handlingsplanen) behöver därför förankras i verksamheten genom aktuell forskning och kritisk granskning och därigenom, utifrån en reell kunskapsbas, ges utrymme för att implementeras, problematiseras och diskuteras inom utbildningarna.

Analys av positiva resultat med exempel

Implementering av kvinnor, fred och säkerhet inom forskning och utbildning är ett arbete där resultat främst är skönjbara på lång sikt. Det är fortfarande något tidigt i processen för att kunna dra några slutsatser avseende resultatet av ovanstående insatser. Institutionell förändring tar tid. En utgångspunkt är dock att en ledning som har kunskap och intresse för dessa frågor kan skapa förutsättningarna för mer omfattande förändringar. När jämställdhets- och genusperspektiv ges legitimitet och prioritet i ledning och hos chefer skapas förutsättningar för

- ett mer genomgripande och ambitiöst arbete inom jämställdhetsområdet, bl.a. genom acceptans av verksamhetens utmaningar,
- ny verksamhet inom området, däribland Anna Lindh-professuren samt inrättandet av en arbetsgrupp för forskare inom WPS-området,
- omfördelning av resurser i syfte att stärka arbetet (i form av centrala stimulansmedel från Forsknings- och utbildningsnämnden).

Analys av utmaningar och lärdomar

Försvarshögskolan och dess ledning kommer att verka för att denna drivkraft håller i sig och hanteras konstruktivt. Vidare bedöms regeringens feministiska utrikespolitik bidra till att vidare legitimeras, och understryka vikten av, forskning och utbildning inom området.

Handlingsplanens prioriterade teman	Verksamhet	Relaterar till delmål nr.	Deltagande	Tidsram	Berörda länder	Partnerskap
4.4 <i>Ledarskap och expertis</i>	Anställning av biträdande lektor i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet	4.4.7	FHS	2020		
	Kompetenshöjande insatser för forskande personal inom forskningsområdet kvinnor, fred och säkerhet genom inrättandet av en arbetsgrupp som anordnar workshops, seminarier och diskussionsmöten.	4.4.4	FHS	Från 2020		

Mål 4.4: Resultatbeskrivning

Förändringsteori

För att nå målet om ett stärkt genusperspektiv och expertis i arbetet för fred och säkerhet krävs metodiskt och långsiktigt arbete. Dels är det fråga om ett systematiskt arbete i att föra in perspektiven i den forskning och den utbildning som bedrivs, dels är det fråga om ett aktivt arbete för likabehandling av Försvarshögskolans studerande och anställda. Försvarshögskolans roll inom forskning och utbildning inom området är central och det är därför mycket positivt att lärosätet under 2020 har anställt en biträdande lektor samt vidareutvecklat forskningsområdet på temat kvinnor, fred och säkerhet. Genom att etablera och fortsätta utveckla en forskningsmiljö inriktad mot kvinnor, fred och säkerhet skapas förutsättningar för stärkt forskningsanknytning till området inom Försvarshögskolans befintliga utbildningar. Forskningsmiljön kan även bidra till att upparbeta ny kunskap om svenska förhållanden och svenska myndigheters arbete inom området, inte minst inom ledarskap. Att arbetet för kvinnor, fred och säkerhet sker med utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet är en förutsättning för strategins möjlighet till måluppfyllelse. Stärkt forskningsanknytning av arbetet med kvinnor, fred och säkerhet bedöms ge en stabilare grund för det arbete som handlingsplanens övriga myndigheter bedriver. Under 2020 har även lokala forskningsmedel tilldelats projekt med koppling till jämställdhet och FN:s resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.

I relation till ledarskap är även Försvarshögskolans likabehandlingsarbete viktigt att poängtera. Likabehandlingsarbetet riktat mot studerande och anställda syftar till att ge en verksamhet präglad av jämställdhet och lika villkor. Arbetet utförs systematiskt, i enlighet med diskrimineringslagens krav, och inriktas mot att förebygga och förhindra kränkningar och trakasserier samt identifiera och motverka strukturella hinder i verksamheten. I det sistnämnda är högskolans handlingsplan för jämställdhetsintegrering ett viktigt verktyg. Genom att erbjuda en pedagogisk och professionell miljö som aktivt arbetar för att motverka diskriminering visar Försvarshögskolan hur teori och praktik behöver samverka inom aktuella områden. För ett trovärdigt och framgångsrikt arbete inom kvinnor, fred och säkerhet krävs att de individer och organisationer som arbetar för fred och att förebygga konflikter också lever upp till strategins målsättningar.

Analys av positiva resultat med exempel

Forskning och utbildning karaktäriseras av långa processer där den direkta effekten av förändrade arbetssätt eller forskningsresultat inte omedelbart kan påvisas. En förändring inom utbildningsprogram kräver i regel flera år för att implementeras och utvärderas. Likaså är den praktiska ”nyttan” av forskningsprojekt inte alltid omedelbart uppenbar. Forskning om ett fenomen kräver i regel flera och omfattande analyser för att resultaten ska kunna omsättas i policy och praktik. Den aktuella satsningen i syfte att etablera en forskningsmiljö inom området kvinnor, fred och säkerhet kommer att löpa över flera år.

Försvarshögskolans arbete för jämställdhet och likabehandling utvärderas inom ramen för det systematiska likabehandlingsarbetet genom regelbundna enkätstudier riktade till studerande och personal. Den generella studiemiljön för studerande är god men utmaningar kvarstår och högskolan behöver arbeta fortsatt och kontinuerligt mot sexuella trakasserier och andra former av kränkningar inom verksamheten. Försvarshögskolan fortsätter att ge kunskapshöjande insatser om skydd mot diskriminering, jämställd studiemiljö och genusperspektiv i ämnesområden inom ramen för planerad undervisning och verksamhet.

Analys av utmaningar och lärdomar

Utmaningar förknippade med årets verksamhet har främst rört studiesociala aspekter utifrån frågor om jämställd studiemiljö fri från sexuella trakasserier och andra former av kränkningar och framtagandet av en ny handläggningsordning vid förekomsten av diskrimineringar. Kommande utmaningar bedöms vara fortsatt utveckling av forskningsområdet och en mer permanent etablering av detta i verksamheten. Försvarshögskolans ledning har en viktig roll genom att tydligt

legitimera vikten av forskningsområdet. Övriga myndigheter som omfattas av handlingsplanen har en avgörande roll i att efterfråga utbildning och forskning och att bjuda in till forskning av den egna verksamheten.